

A woman with blonde hair and a backpack is walking across a series of large, cylindrical stone pillars. She is wearing a black tank top and shorts. The background is a large, dark stone wall with several arched openings. Some green foliage is visible on the wall and above it. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day.

Monumentenaanpak Gemeente Maastricht

Domeinvergadering fysiek – 3 juni 2025

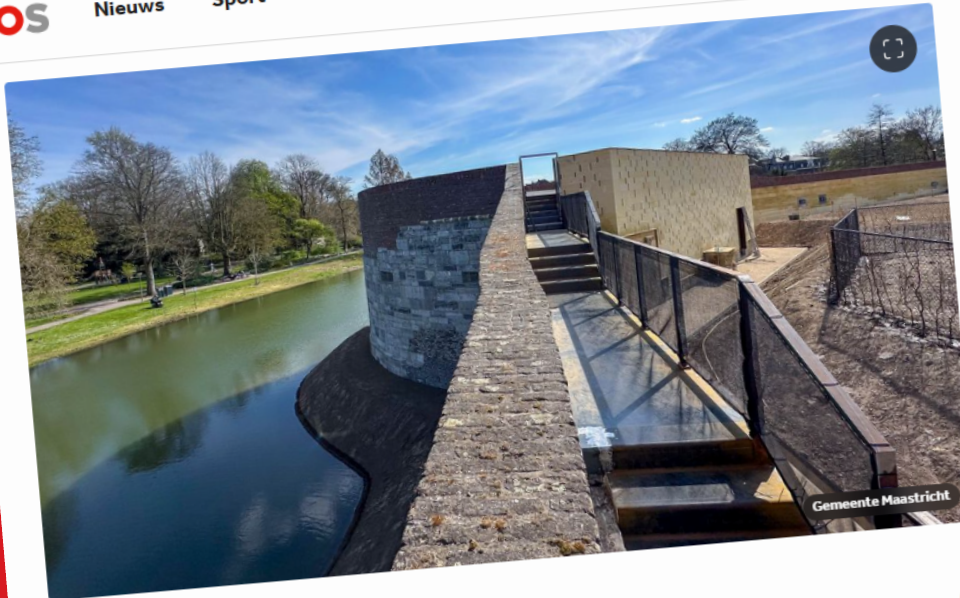
Gemeente Maastricht

Monumentenaanpak Maastricht

- Inleiding Monumenten in Maastricht
- Stand van zaken actualisatie monumentenaanpak (werk in ontwikkeling)
- Uitleg afwegingsproces monumentenadvies
- Praktijkvoorbeelden

Doel: informeren over actualisatieproces en meenemen in de inhoudelijke afwegingsmethode

Gemeente Maastricht

NOS Nieuws • Zaterdag 5 april, 13:06

Herstelde stadsmuur Maastricht is nu 'stevigste vestingwerk van het land'

MONUMENTEN

+ Rechter moet beslissen in 'kwestie eiken balk'; Maastricht houdt voet bij stuk

Joos Philippens

Verslaggever Maastricht

24-12-2024, 15:28

[Delen](#)

[▶ Luisteren](#)

Monumentale status voor 'iconische' ENCI-cementfabriek

Maastricht

11 november 2024, 07:55 •

DE NIEUWE STER
Jao, diech höbs us aon 't hart gelege

A A A

[Gratis inschrijven](#)

VACATURES

FAMILIEBERICHTEN

PUZZELS

MAGAZINE

STERDEAL

AMBASSADEUR WORDEN?

NIEUWS — CULTUUR

Maastricht durft luchtbrug Kruisheren wel aan

MAURICE UBAGS

2 mei 2024 . 1:15 PM — 1 minuut lezen

ve in de Sint Pietersberg

Tweede monumentenstad van Nederland

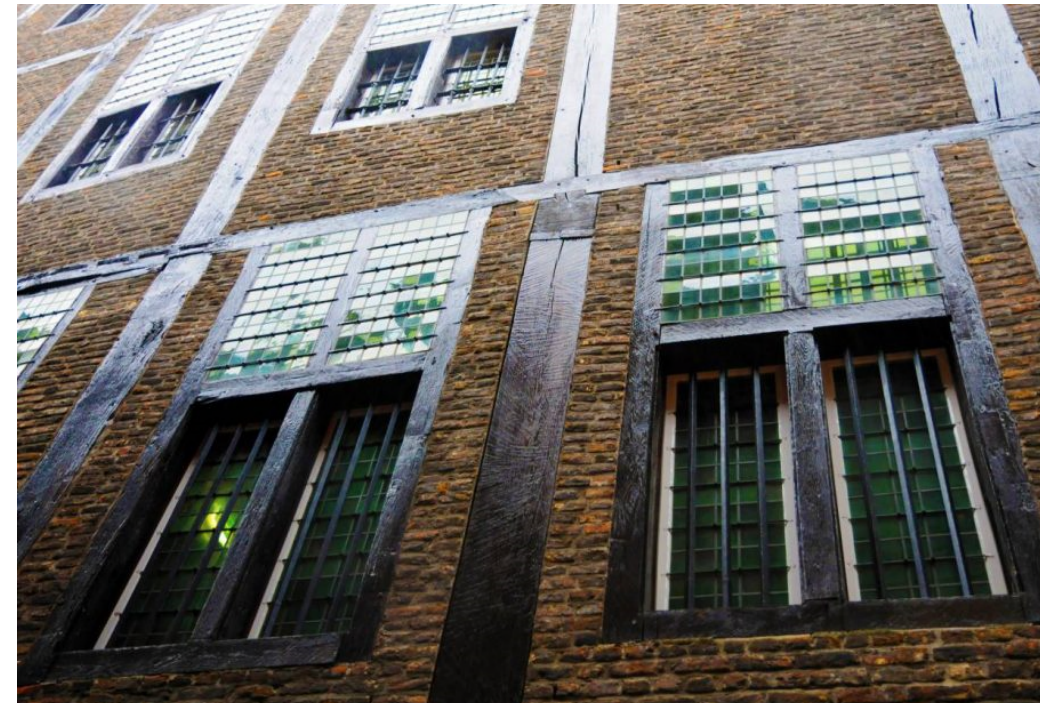
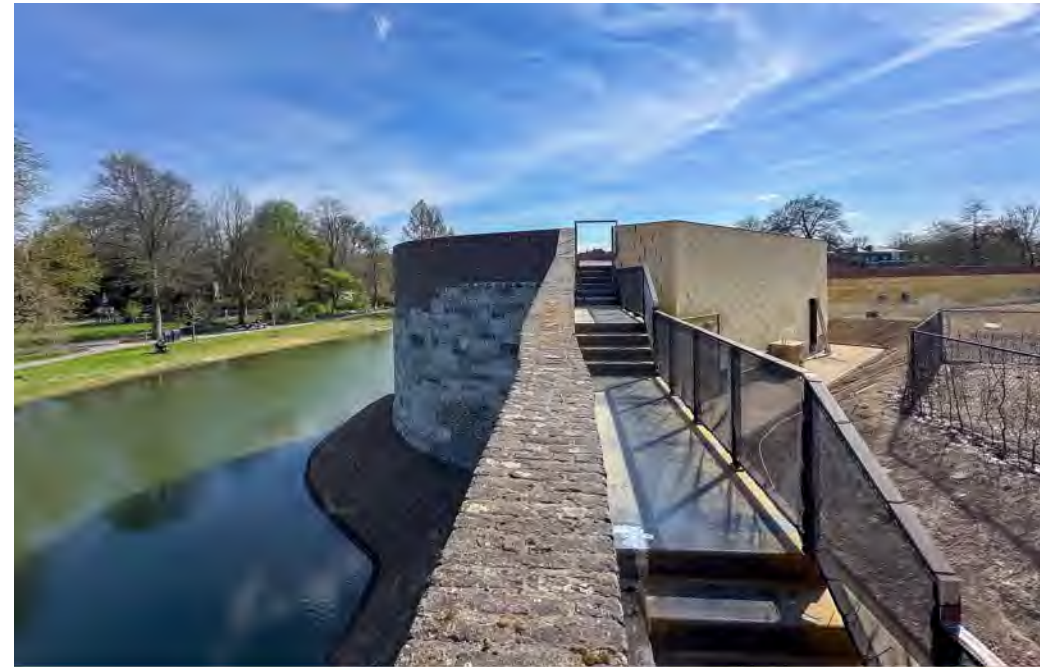
Wettelijke plicht om ons erfgoed te beschermen

Monumenten in Maastricht

Cultureel erfgoed draagt bij aan:

- Identiteit
- Woon- en leefklimaat
- Economie
- Kennis en wetenschap
- Cultuur

Uitgangspunt: monumenten zoveel mogelijk in de originele staat behouden

Bedreigingen voor erfgoed

- Leegstand
- Gebrek aan onderhoud en ingrepen
- Onzorgvuldig ingrijpen = onherstelbaar

Balans en proportionaliteit

Behoud door
zorgvuldige
ontwikkeling

Krampachtig
behoud

Verlies
historische
waarde

Samen werken aan monumenten met toekomst

Actualisatie monumentenaanpak

Brede monumentenaanpak

Hoe willen we dat bereiken?

Verdere betrokkenheid raad (najaar 2025):

- Monumentenwandeling
- Informatiesessie concept beleidsregels

Wat willen we veranderen?

Vernieuwde indeling

- **Behouden:**
onderhoud, restauratie,
instandhouding
- **Wijzigen:**
renovatie, herbestemming,
verduurzaming

Meer ruimte voor verduurzaming

- Zonnepanelen
- Isolatie
- Beeldherstel

Uitbreiding

- Omgeving van monumenten
- Groene monumenten
- Natuurinclusief
(ver)bouwen
- Verplaatsen van
monumenten

Procesverbetering (werk in uitvoering) en stimuleringsstrategie (in voorbereiding)

Wat willen we veranderen?

Meer ondersteuning voor aanvragers

- Kennisdeling
- Persoonlijk contact

Meer grip op lastige dossiers

- Vergunproces verbeteren
- Transparante afweging

Stimuleringsstrategie

(in voorbereiding)

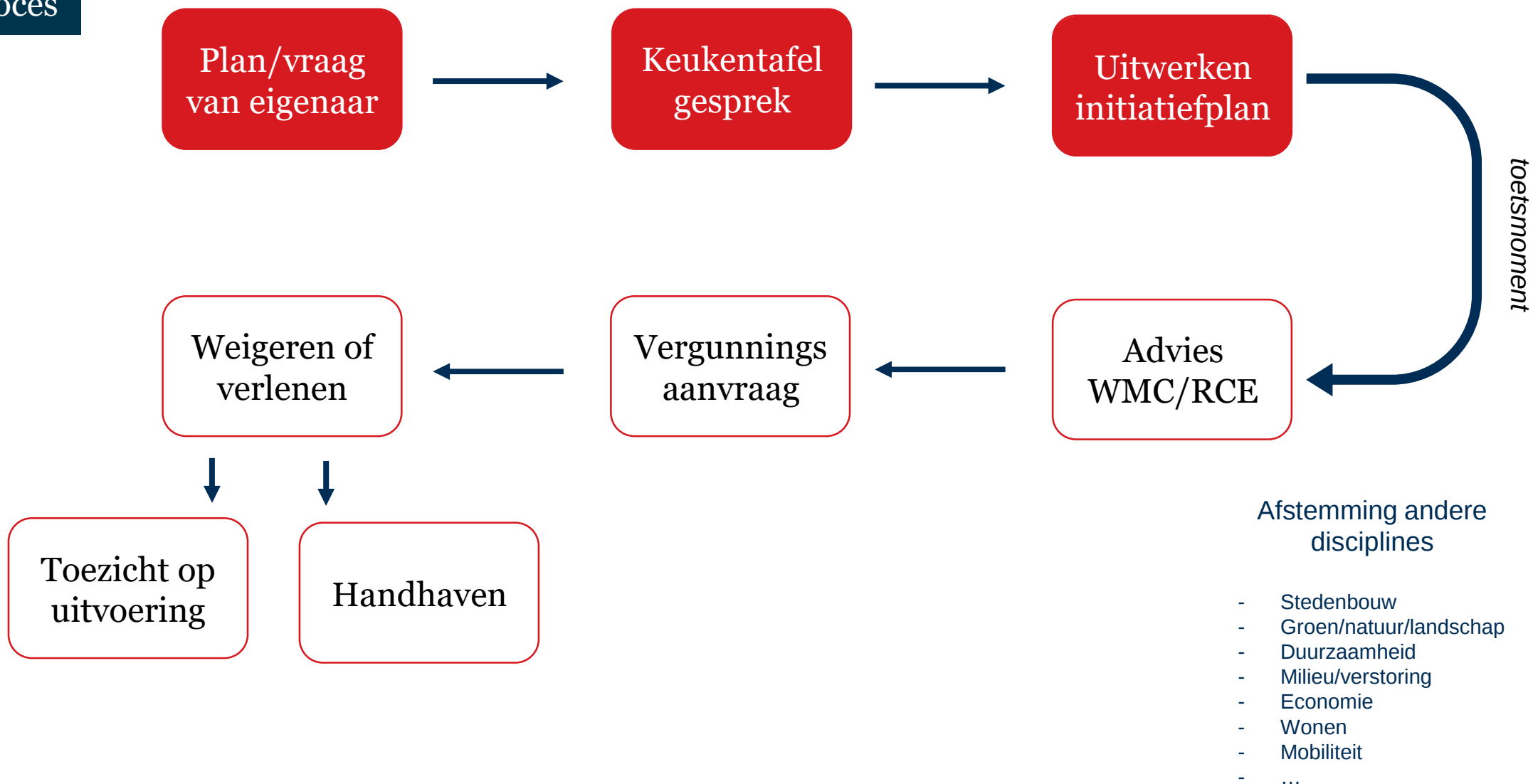

Het afwegingsproces

Behoud door zorgvuldige ontwikkeling

Proces

Afwegingsvragen vervangen kozijnen

Wensen/ideeën eigenaar

Te stellen vragen o.a.:

- Financiële haalbaarheid (proportionaliteit)
- Wensen voor verduurzaming
- Functie(wijziging) van het pand

Waarden- bepaling

hoog

middel

laag

Behouden

Onderdelen behouden/vervangen

Vervangen

goed

matig

slecht

Technische staat

Te stellen vragen o.a.:

- Hoe origineel?
- Hoe uniek?
- Welk materiaal?
- Duurzaamheid houtsoort?
- Machinaal of handmatig vervaardigd?
- Vormtaal of materiaal belangrijk?
- Ensemble of individueel pand belangrijk?

Te stellen vragen o.a.:

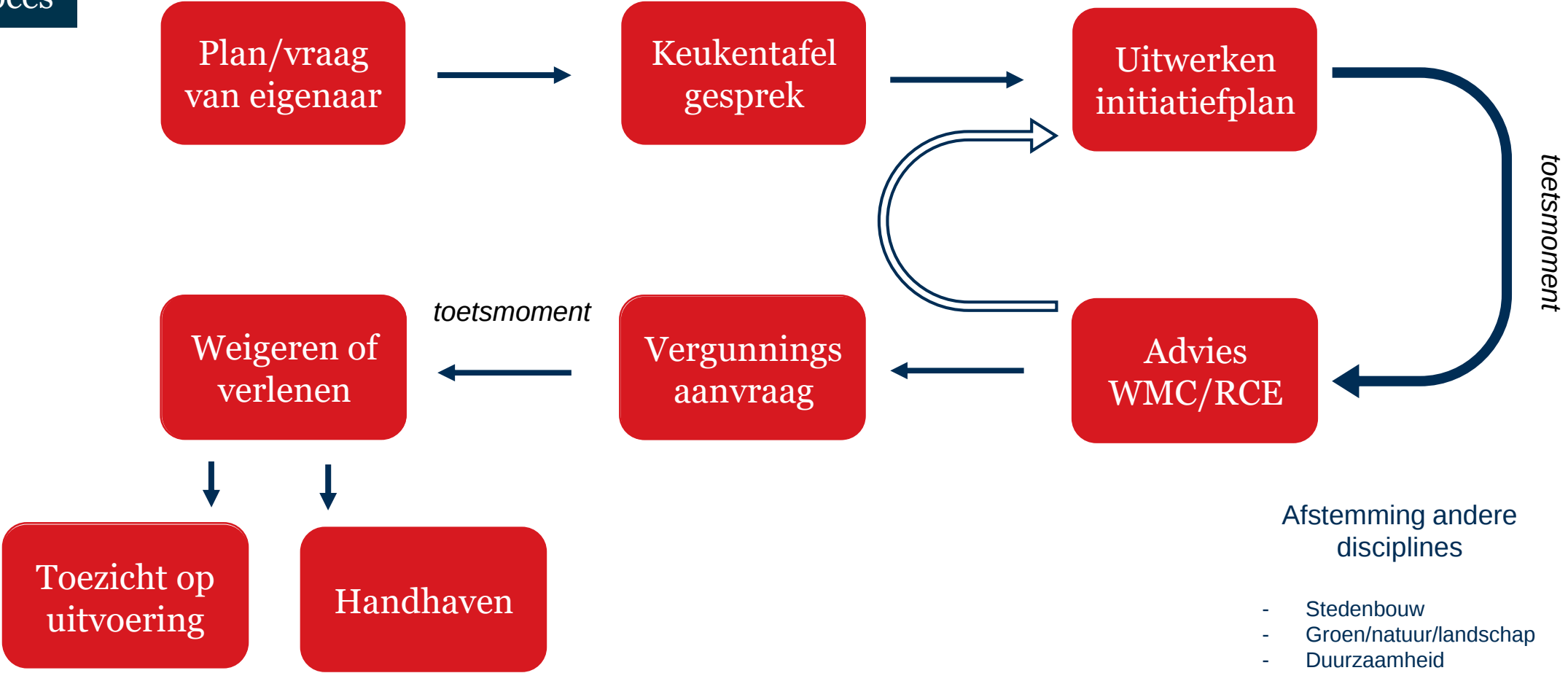
- Vanuit welk vertrekpunt start je afweging?
- Welke alternatieven zijn mogelijk?
- Zijn voorzetsramen mogelijk?
- Zijn er verbeteringen mogelijk door raamfolie, tochtstrips, etc.?

Te stellen vragen o.a.:

- Hoe lang kan het kozijn nog mee?
- Welke onderdelen zijn slecht?
- Is het te repareren?

Proces

Hoe werkt dat in de praktijk?

Het vinden van de juiste balans

Kozijnen bepalen mede het beeld

Afwegingsvragen
vervangen kozijnen

Wensen/ideeën
eigenaar

Waarden-
bepaling

hoog

middel

laag

Behouden
Onderdelen behouden/vervangen
Vervangen

goed

matig

slecht

Technische
staat

Kozijnen: wanneer volledig vervangen?

Kozijnen: behouden of vervangen?

2018

1918

Isoleren: altijd een goed idee?

Buitengevelisolatie: in beginsel niet, maar ...

Dit blijft hetzelfde: uit het zicht

Voor een vergunning:

- De panelen zonder spiegelrand zijn zorgvuldig geplaatst
- Er gaan geen cultuurhistorische waarden verloren

Industrieel erfgoed

Het benutte dakvlak in dit voorbeeld is zichtbaar vanuit de openbare ruimte. Alleen mogelijk met een zorgvuldig ontworpen plan.

Kerk

De bijzondere dakvorm, dakbedekking en cultuurhistorische waarden maken zonnepanelen in het zicht hier niet wenselijk.

Dit is nieuw: in het zicht

Voor een vergunning:

- Het is niet mogelijk om zonnepanelen uit het zicht te plaatsen
- Elders opwekken voor eigen gebruik is niet mogelijk of rendabel
- Er wordt er geen cultuurhistorische groenaanleg gekapt
- Er is een zorgvuldig ontworpen plan opgesteld en visuele verstoring wordt voorkomen

Landhuis/buitenplaats

Soms is het mogelijk om de zonnepanelen elders op het perceel te plaatsen zonder waardevolle groenaanleg aan te tasten.

Pandeigenaren: vergunning aanvragen bij gemeente

- Voor het plaatsen van zonnepanelen is altijd een vergunning nodig
- Het beleid van de gemeente is altijd leidend en kan afwijken van het beleid van de RCE
- Bij bijzondere panden kan de RCE gevraagd worden om advies

Grachtenpanden

De matzwarte panelen in dit voorbeeld zijn zorgvuldig uit het zicht geplaatst.

Jaren 30-woningen

In dit voorbeeld zijn rode panelen op de rode daken geplaatst volgens een seriematig ontwerp.

Zonnepanelen: zo kan het wel

- Plenaire vraag-antwoordronde
- Verdieping: aan de 2 informatietafels
 1. Procedure en afwegingsmethode
 2. Technische mogelijkheden verduurzamen

En verder ... (na zomerreces):

- Monumentenwandeling
- Informatiesessie over concept beleidsregels

Bedankt voor
uw aandacht

Zijn er nog vragen?